

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urto/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	6024010052
Dátum vydania rozhodnutia:	19.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6024010052.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci W. M., v konaní podľa zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, prerokoval na neverejnom zasadnutí v Bratislave 19. februára 2025 odvolanie W. M. podané proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. januára 2025, sp. zn. 4Ntc/13/2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku odvolanie odsúdeného W. M. sa zamietá.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“) rozsudkom zo 16. januára 2025, sp. zn. 4Ntc/13/2024, rozhodol, že podľa § 16 ods. 1 písm. f) v spojení s § 4 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov sa odmieta na území Slovenskej republiky uznať rozsudok Krajského súdu v Českých Budejoviciach, sp. zn. 14To/190/2023 z 29. novembra 2023, právoplatný dňom 29. novembra 2023, ktorým bol občan Slovenskej republiky W. M., nar. X. D. XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, E., t. č. vo výkone trestu v Českej republike, uznaný vinným zo zločinu týrania osoby žijúcej v spoločnej domácnosti podľa § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) českého Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu znásilnenia podľa § 185 ods. 1, ods. 2 písm. a) českého Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že „v období najmenej od začiatku roka 2019 do 12.05.2023 v Z., ul. U. XXXX, v byte, ktorý užíval so svojou družkou L. M., nar. XX. XX. XXXX a maloletým synom, z časti pod vplyvom alkoholu, L. M. urážal a napádal ju vulgárnymi výrazmi, obmedzoval ju v kontaktoch so známymi, strážil ju, kontroloval jej SMS správy a uložené kontakty v mobilnom telefóne, ktoré podľa vlastného uváženia mazal, cez víkendy si mobilný telefón poškodenej nechával u seba, kontroloval poškodenú v zamestnaní, kam jej opakovane volal, prípadne za poškodenou dochádzal, a pravidelne, v poslednom roku najmenej jedenkrát týždenne, ju napádal tiež fyzicky, najmä údermi otvorenou dlaňou, údermi päťou predovšetkým do oblasti tváre, krku, chrbta a brucha a ďalej tiež údermi rôznymi predmetmi ako šľapkami, lopatkou, drevenou násadkou metly, ktorú o poškodenú zlomil a veľmi často

ju švihal po chrbte a po nohách tiež pánskym koženým opaskom s kovovou sponou, poškodenú taktiež opakovane ohrozoval nožom, ktorým pred ňou šermoval, inokedy na ňu mieril ostrým nožom, alebo jej priložil nôž ku krku, a keď sa poškodená snažila chrániť rukou, porezal ju do ruky pričom súčasne sa poškodenej vyhrážal zbitím a zabitím, pričom všetko vyvrcholilo napadnutím dňa 15.05.2023, kedy poškodená všetko oznámila na linku 158, v dôsledku napadnutia utrpela podvrtnutie krčnej chrbtice, zranenie, s ktorým sa v minulosti opakovane liečila a v presne nezistenej dobe od januára 2023 do 12.05.2023, si obžalovaný súčasne proti vôli svojej družky L. M.Č., voči ktorej sa dlhodobo dopúšťal fyzického násilia, proti jej slovnému odporu a plaču, vynucoval pohlavný styk, kedy poškodenú buď udel alebo jej pohrozil „ať delá“, načo sa mu poškodená z obavy z fyzického násilia zakaždým radšej podvolila, na poškodenej takto obžalovaný viackrát vykonal súlož a najmenej v jednom prípade po napadnutí poškodenej, kedy bola prinútená kľaknúť si pod obraz L. M. a prisahať obžalovanému vernosť, a požadoval po nej orálny styk, načo poškodená sa z obavy z fyzického násilia obžalovanému podvolila a obžalovaný ju donútil vykonať mu orálny sex, za čo bol W. M. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky so zaradením na výkon trestu do väznice s ostrahou.“

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonom ustanovenej lehote podal odvolanie W. M. podaním z 28. januára 2025 (č. l. 64), v ktorom uviedol, že celú rodinu má na území Slovenskej republiky, pričom pobyt v Českej republike má zrušený a z toho dôvodu by bol rád, ak by mu bolo umožnené vrátiť sa na územie Slovenskej republiky.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) na rozhodnutie o podanom odvolaní 6. februára 2025 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2025 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak

- a) odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky,
- b) odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky, nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ale po výkone trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť vyhostený na základe rozhodnutia vydaného v súdnom konaní alebo správnom konaní na území Slovenskej republiky, alebo
- c) odsúdený sa zdržiava na území Slovenskej republiky alebo na území členského štátu a súd na základe postupu podľa § 13 vysloví súhlas s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon v Slovenskej republike na základe žiadosti príslušného orgánu členského štátu.

Podľa § 15 ods. 5 zákona č. 549/2011 Z. z. proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený alebo prokurátor. Odvolaním nemožno napadnúť dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané v inom členskom štáte. Odvolanie má odkladný účinok.

Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. súd rozhodne o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia, ak nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1.

Podľa § 29 zákona č. 549/2011 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Trestný poriadok.

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

Po predložení veci Najvyšší soud Slovenskej republiky ako odvolací soud na podklade riadne a včas podaného odvolania oprávnenu osobou, preskúmal jednak správnosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému bolo podané odvolanie, jednak konanie predchádzajúce jeho vydaniu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že na krajský súd bolo 16. septembra 2024 doručené osvedčenie Okresného súdu v Táboře zo 6. septembra 2024, vydané a zaslané podľa čl. 5 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV, a to ohľadom rozsudku Okresného súdu v Táboře z 29. augusta 2023, sp. zn. 1T/80/2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Českých Budějoviciach z 29. novembra 2023, sp. zn. 14To/190/2023, týkajúceho sa slovenského občana W. M.Ó. na skutkovom a právnom základe v ňom uvedenom (ktorý je uvedený aj v napadnutom rozhodnutí krajského súdu), spolu s dotknutými rozsudkami. Podľa osvedčenia a dotknutých rozsudkov vydaných v štáte pôvodu bol W. M. v trestnom konaní uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby žijúcej v spoločnej domácnosti podľa § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) českého Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu znásilnenia podľa § 185 ods. 1, ods. 2 písm. a) českého Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov so zaradením na výkon trestu do väznice s ostrahou. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že z osvedčenia vyplýva, že sa týkalo trestných činov, za ktoré možno uložiť v štáte pôvodu trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby desať rokov, resp. osem rokov a v osvedčení boli justičným orgánom štátu pôvodu priradený jeden z trestných činov ku kategórii „znásilnenie“, kedy sa podľa § 4 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. neskúma, či ide o trestný čin trestný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, pričom vo vzťahu k druhému trestnému činu ide o trestný čin obojstranne trestný.

Krajský súd o žiadosti obvineného o výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky a osvedčení justičného orgánu štátu pôvodu rozhodol spôsobom uvedeným na začiatku odôvodnenia tohto rozhodnutia, pričom dôvodom pre odmietnutie uznania cudzieho rozhodnutia bolo zistenie, že nie sú splnené podmienky uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. s tým, že W. M. nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, čím nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., a že W. M. nemá byť vyhostený na územie Slovenskej republiky na základe rozhodnutia vydaného v štáte pôvodu, čím nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z.

Odvolací súd po posúdení prejednávanej veci dospel k záveru, že výrok napadnutého rozhodnutia krajského súdu je vecne správny, čo vyplýva z nasledujúcich skutočností.

K možnosti aplikácie § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z.

Pre aplikáciu § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. [v súlade s čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV] je potrebné kumulatívne splnenie dvoch podmienok (za predpokladu, že odsúdený je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte), a to že odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a zároveň má v Slovenskej republike obvyklý pobyt.

Odvolací súd v súlade s napadnutým rozhodnutím krajského súdu dospel k záveru, že W. M. je síce štátnym občanom Slovenskej republiky, avšak v Slovenskej republike nemá obvyklý pobyt.

Podľa ustálenej súdnej praxe (R 38/2024) za obvyklý pobyt odsúdeného podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. nie je možné považovať jeho administratívne nahlásený trvalý pobyt či prechodný pobyt, ale skutočné miesto jeho pobytu, kde má vytvorené osobné, rodinné, pracovné a obdobné sociálne väzby, ktoré sú určujúce k tomu, aby došlo k jeho resocializácii, resp. k uľahčeniu jeho sociálnej nápravy. Z uvedeného dôvodu preto jeho administratívne vedený trvalý pobyt v Slovenskej republike (F. XXX/XX, E.) nie je určujúci a je irelevantný.

Krajský súd za účelom posúdenia obvyklého pobytu W. M. vykonal zisťovanie dopytom na Mestský

úrad v Revúcej, Obvodné oddelenie policajného zboru v Revúcej, odbor poriadkovej a dopravnej polície, ale aj lustráciou v systéme Sociálnej poisťovne, v informačnom systéme Zboru väzenskej a justičnej stráže, či zabezpečením odpisu registra trestov GP SR. Krajský súd prostredníctvom vyššie uvedeného šetrenia zistil, že W. M. sa v meste E. nezdržiava približne 15 rokov, kedy odišiel aj so svojou rodinou do Českej republiky. Počas vykonávaného zisťovania informácií o obvyklom pobyte zo strany Obvodného oddelenia Policajného zboru Revúca nebola zistená ani adresa jeho pobytu v Českej republike a ani telefonický kontakt na W. M., nakoľko s príbuznými nie je v žiadnom kontakte a do mesta E. už nechodí (č. l. 48 - správa OO PZ Revúca z 25. novembra 2024). Z odpovedí dotknutých orgánov a ďalších lustrácií neboli zistené také skutočnosti, ktoré by preukazovali jeho obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Pokiaľ sa teda W. M. pred niekoľkými rokmi cielene fakticky odsťahoval zo Slovenskej republiky do Českej republiky, nie je možné prísť k záveru, že na území Slovenskej republiky má obvyklý pobyt. V tomto ohľade treba poukázať na skutočnosť, že mesto E. po odchode do Českej republiky nenavštevuje a so svojimi príbuznými nie je v žiadnom kontakte. Odvolací súd teda dospel k záveru, že za miesto obvyklého pobytu W. M. je potrebné považovať Českú republiku, do ktorej sa pred rokmi cielene odsťahoval, a kde aj relevantné obdobie reálne žil, býval, pracoval, a teda si tam po presťahovaní fakticky vytváral určité sociálne väzby. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že podľa listu brata E. M. má mať v Slovenskej republike príbuzných (č. l. 62 - 63).

K možnosti aplikácie § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z.

Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. na prejednávajúcu vec nebolo možné v zásade aplikovať, keďže z osvedčenia justičného orgánu štátu pôvodu nevyplývalo, že by W. M. bolo uložené v štáte pôvodu v súdnom konaní alebo v správnom konaní vyhostenie na územie Slovenskej republiky po výkone danej trestnej sankcie.

K možnosti aplikácie § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 549/2011 Z. z.

Podľa vyššie citovaného § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený sa zdržiava na území Slovenskej republiky alebo na území členského štátu a súd na základe postupu podľa § 13 vysloví súhlas s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon v Slovenskej republike na základe žiadosti príslušného orgánu členského štátu.

Ani vo vzťahu k uvedenej zákonnej podmienke nie je nateraz daný podklad na iný spôsob rozhodnutia, keďže zo spisu nevyplýva, že by príslušný orgán členského štátu požiadal o udelenie súhlasu s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon so Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 549/2011 Z. z., resp. čl. 4 ods. 1 písm. c) daného rámcového rozhodnutia, keď v príslušnej časti osvedčenia [písm. g)] je uvedený ako jeho dôvod iba skutočnosť, že odsúdená osoba je štátnym príslušníkom vykonávajúceho štátu.

Sumarizujúc odvolací súd teda uvádza, že W. M. je síce štátnym občanom Slovenskej republiky, avšak nemá na jej území obvyklý pobyt, čím nie je splnená podmienka podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. Zo spisového materiálu nevyplýva ani splnenie zákonných podmienok podľa § 4 ods. 1 písm. b) (z osvedčenia nevyplýva, že by mal byť W. M. po výkone trestnej sankcie vyhostený do Slovenskej republiky), resp. písm. c) zákona č. 549/2011 Z. z. Pokiaľ nie sú splnené podmienky uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., je to obligatórny dôvod pre rozhodnutie o odmietnutí uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f) tohto zákona.

Na základe uvedených skutočností teda odvolací súd nezistil dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia a odvolanie W. M. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.